

वसिष्ठो मैत्रावरुणिः। पवमानः सोमः। त्रिष्टुप्

प्र हिन्वानो जनिता रोदस्यो रथो न वाजं सनिष्यन्नयासीत्।

इन्द्रं गच्छन्नायुधा संशिशानो विश्वा वसु हस्तयोरादधानः ॥ ९.०९०.०१

रोदस्योः- द्यावापृथिव्योः। जनिता- स्रष्टा। आयुधा- स्वायुधानि। संशिशानः- तीक्ष्णीकुर्वन्। विश्वा- सर्वाः। वसु- संपदः। हस्तयोः- भुजयोः। आदधानः- धरन्। इन्द्रम्- परमेश्वरम्। गच्छन्। रथो न- रथ इव। वाजम्- हव्यम्। सनिष्यन्- दास्यन्। प्र- प्रकर्षेण। अयासीत्- अभिसरति ॥१॥

अभि त्रिपृष्ठं वृषणं वयोधामाङ्गूषाणामवावशन्त वाणीः।

वना वसानो वरुणो न सिन्धून्वि रत्नधा दयते वार्याणि ॥ ९.०९०.०२

अङ्गूषाणाम्- स्तोतृणाम्। वाणीः- मन्त्राः। त्रिपृष्ठम्- त्रिलोकस्थम्। वृषणम्- वर्षकम्। वयोधाम्- हव्यधारकं सोमम्। अभि- आभिमुख्येन। अवावशन्त- कामयन्ते। वना- वननीयानि भावनानि। वसानः- बिभ्रत्। वरुणः- ऋताधिदेवता। सिन्धून् न- जीवोदकानीव। रत्नधा- रत्नधारकः सोमः। वार्याणि- वरणीयानि। वि- विशेषेण। दयते- प्रयच्छति ॥२॥

शूरग्रामः सर्ववीरः सहावाञ्जेता पवस्व सनिता धनानि।

तिग्मायुधः क्षिप्रधन्वा समत्स्वषाँहः साह्वान्पृतनासु शत्रून् ॥ ९.०९०.०३

शूरग्रामः- समर्थसङ्घः। सर्ववीरः- सकलवीराणां सारभूत उत्साहमयः। सहावान्- सहनशीलः। जेता- जयशीलः। धनानि- संपदाम्। सनिता- संभक्ता। तिग्मायुधः- तीक्ष्णप्रहरणः। क्षिप्रधन्वा-

शीघ्रगतिः । समत्सु- युद्धेषु । पृतनासु- सेनासु । शत्रून्- रिपुभिः । अषाळहः- असह्यः सन् ।
पवस्व- क्षर ॥३॥

उरुगव्यूतिरभयानि कृण्वन्समीचीने आ पवस्वा पुरंधी ।

अपः सिषासन्नुषसः स्वर्गाः सं चिक्रदो महो अस्मभ्यं वाजान् ॥ ९.०९०.०४

उरुगव्यूतिः- विस्तृतज्ञानः । अभयानि । कृण्वन्- कुर्वन् । पुरन्धी- द्यावापृथिव्यौ । समीचीने-
सम्यक् कुर्वन् । आ पवस्व- समन्तात् क्षर । अपः- जीवोदकधाराः । उषसः- ज्ञानोदयदेवतायाः ।
स्वः- आत्मसूर्यस्य संबन्धिनः । गाः- चिद्रश्मीन् । सिषासन्- संभक्तुमिच्छन् । अस्मभ्यम्- नः ।
महः- महतीः । वाजान्- संपदः । सम्- सम्यक् । चिक्रदः- शब्दितवान् ॥४॥

मत्सि सोम वरुणं मत्सि मित्रं मत्सीन्द्रमिन्दो पवमानं विष्णुम् ।

मत्सि शर्धो मारुतं मत्सि देवान्मत्सि महामिन्द्रमिन्दो मदाय ॥ ९.०९०.०५

सोम- रस । वरुणम्- ऋताधिदैवतम् । मत्सि- आनन्दयसि । मित्रम्- स्नेहाधिदैवतम् । मत्सि ।
इन्दो- क्लेदनशील रस । इन्द्रम्- परमेश्वरम् । मत्सि । पवमानम् । विष्णुम्- व्यापनशीलं परं ब्रह्म ।
मत्सि । मारुतं शर्धः- मरुद्गणं प्राणगणम् । मत्सि । देवान्- द्योतनशीलान् । मत्सि । महाम्-
महान्तम् । इन्द्रम्- ईशानशीलम् । मदाय- तृप्तये । मत्सि ॥५॥

एवा राजैव क्रतुमाँ अमेन विश्वा घनिघ्नदुरिता पवस्व ।

इन्दो सूक्ताय वचसे वयो धा यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥ ९.०९०.०६

एव- एवम् । राजैव- नृप इव । क्रतुमान्- सत्सङ्कल्पः सन् । अमेन- बलेन । विश्वा- सर्वाणि ।
दुरिता- पापानि । घनिघ्नत्- नाशयन् । पवस्व- क्षर । इन्दो- क्लेदनशील रस । सूक्ताय- सुष्ठु उक्ताय ।
वचसे- मन्त्राय । वयः- अन्नम् । धाः- धारय । यूयम् । स्वस्तिभिः- भद्रैः । नः- अस्मान् । सदा-
सततम् । पात- रक्षत ॥६॥

Dr. Rangaraj